Gemeente Amsterdam

Commissie Beschermwaardige Houtopstanden

Advies aanvraag

Invullen door aanvrager:	
Boomsoort wetenschappelijk	Ulmus hollandica 'Belgica'
Boomsoort NL	Hollandse iep
Locatie	Herengracht thv nr 502
BoomID	GISIB: 1158006 GeoVisia: 343470
Datum adviesaanvraag	7 mei 2025
Reden adviesvraag	Veiligheidskap vanuit Nader technisch onderzoek (NTO)
Bijlagen	1. Paspoort monumentale boom 2. Rapportage NTO 3. Rapportage trekproef

Let op: Op verzoek van de raad wordt dit advies na vaststelling door de CBH actief openbaar gemaakt door publicatie op https://maps.amsterdam.nl/bomen_bijzonder/. Dit document moet daarom voldoende informatie bevatten voor iedere belanghebbende of geïnteresseerde.

Planning
Aanvraag kapvergunning: z.s.m.
Gewenste moment van uitvoering: vóór 10 april 2026

Reden aanvraag kap ~~/ verplant / > 20% snoei~~*
Vanuit de NTO is geen duidelijk beeld te krijgen van een vermeende ent-onderstam problematiek. Vrijgraven van het wortelgestel was gezien de het dichte wortelpakket en de kleine boomspiegel niet mogelijk. Tijdens het onderzoek kon de onderzoeker daarom geen uitsluitsel geven over de stabiliteit van de boom. Daarom is aanvullend geadviseerd om een trekproef (windbelastingsimulatie) te laten uitvoeren.

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Overzichtsfoto

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Symptomen ent-onderstam problematiek.

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Berekende stabiliteit overeenkomstig trekproef

Boomgegevens

Project	Amsterdam Centrum	**Boomnummer**	**1158006**
Boomsoort	Ulmus x hollandica 'Belgica'	Datum	24-3-2025

Instellingen trekproef

Hoogte van trekpunt	11 m	**Meetpunt nummer**	**1**
Trekhoek	37,44 °	Belastingsrichting	Wnw

Weergave grafiek (beste weergave kiepcurve van testdata)

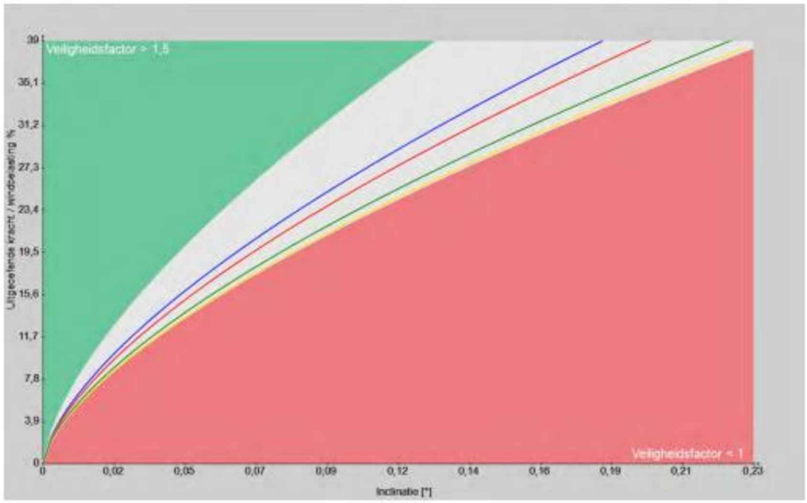

Meten van inclinatie	80	81	82	83
Positie	Nw	Nne	Ese	Ssw
Stabiliteit (gebaseerd op algemene kiepcurve)				
Veiligheidsfactor	**1,19**	**1,01**	**1,13**	**1,04**
Referentiewaarde in				
Standaardafwijking %	1,75	1,58	2,13	1,63
Uitgeoefende kracht %	38,9	38,9	38,9	38,9
Belastingsrichting inclinometer	xy-As	x-As	xy-As	x-As

Rekenblad 1. Rekenbladen met overige meetwaardes; zie de bijlagen.

Zijn er alternatieven onderzocht en zijn daar rapportages van
ja / ~~nee*~~
De trekproef en NTO rapportage is bijgevoegd.

Door het ontbreken van veiligheidsmarge (1,0) in combinatie met tekenen van onverenigbaarheid, maar ook vanwege een duidelijk verschil tussen het wortelgestel en de stam(voet), kan deze boom alleen behouden blijven als de boom in hoogte wordt ingenomen. Dit is gezien de kroonopbouw niet mogelijk omdat er dan onvoldoende bladmassa overblijft voor een goede fysiologische verhouding in de boom. Gezien deze bevindingen kan alleen geadviseerd worden de boom te vellen. Het risico voor de omgeving is gezien de locatie als hoog gekwalificeerd.
Advies: vellen. Urgentie: binnen 1 jaar.

Zijn er alternatieven onderzocht m.b.t. de inrichting / omgeving / beheer en zijn daar rapportages van

** doorhalen wat niet van toepassing is*

ja / ~~nee*~~

De beheerder heeft de mogelijkheden onderzocht:
De boom bevindt zich in een stedelijke omgeving (de grachtengordel), gesitueerd langs de rijbaan en de gracht. Onder de boom zijn er parkeerplaatsen. Er zijn geen reële mogelijkheden om de directe omgeving zodanig aan te passen dat het omgevingsrisico kan worden verminderd of weggenomen.

Bij projecten: is er een BEA uitgevoerd)
n.v.t.*

** doorhalen wat niet van toepassing is*

Gemeente Amsterdam
Commissie Beschermwaardige Houtopstanden

Advies CBH

De Commissie Beschermwaardige Houtopstanden adviseert
de vergunning wel/~~niet~~* te verlenen. De noodzaak voor het vellen van de boom is voldoende/~~onvoldoende~~* aangetoond. De alternatieven voor de voorgenomen ingreep zijn voldoende/~~onvoldoende~~* onderzocht en de keuze is afdoende/~~niet afdoende~~* onderbouwd.

Onderbouwing:
Bij haar advisering is de commissie gebonden aan de gemeentelijke bomenverordening. Deze stelt in artikel 5, lid 2 dat alleen van het verbod tot vellen van een beschermwaardige houtopstand kan worden afgeweken indien sprake is van zwaarwegende omstandigheden. Naar ons oordeel is er een zwaarwegende omstandigheid aanwezig te weten een verhoogd risico op instabiliteit op een locatie met een verhoogde gevaarzetting.

Uit het stabiliteitsonderzoek blijkt dat de meetwaarden van de veiligheidsfactor bij deze boom onder de norm uitkomen. Dit zou (tijdelijk) te verhelpen kunnen worden door de hoogte van de boom in te nemen met enige meters. Maar de vorm van de boomkroon, alleen groen op een heel lange takvrije stam, zorgt ervoor dat bij het inkorten van de boom er dusdanig weinig bladmassa overblijft dat de boom grote moeite krijgt om te overleven. De conditie, vitaliteit en toekomstverwachting zullen in grote mate negatief veranderen. Ook is de boom na deze ingreep niet beeldbepalend meer.

Vrijdag 4 juli is deze boom bezocht, na dit veldbezoek is, in combinatie met de aanwezige onderzoeksrapportages de boom nogmaals beoordeeld.

Vastgesteld in de vergadering van 9-7-2025

Voorzitter
5.1, 2, e

Secretaris
5.1, 2, e

Aanwezig op de vergadering:
5.1, 2, e, 5.1, 5.1, 2, e, 5.1, 2, e, 5.1, 2, e, 5.1, 2, 5.1, 2, e, 5.1, 2, e, 5.1, 2, e, 5.1, 2, e

** doorhalen wat niet van toepassing is*